Lögð hafa verið fram ljósrit 5 ákæra, sem til meðferðar eru hjá sakadómi Gullbringusýslu á hendur kærða fyrir hegningarlagabrot og fleira.

Kærði hefur ekki kannast við að hafa fengið boðun vegna mála þessara, en RLR hefur fengið þær upplýsingar, að dæmt hafi verið í einu málinu.

Kærði hefur fyrir dómi lýst því yfir, að hann hafi að mestu leyti dvalið í fangageymslu lögreglunnar frá því að hann losnaði úr fangelsi þann 15. ágúst sl. og enga atvinnu stundað á þessum tíma.

Þar sem ljóst er, að kærði hefur ekki fastan samastað og hann hafi ekki löglega ofan af fyrir sér og augljóst, að veruleg hætta er á því, að hann haldi áfram brotum, haldi hann óskertu frelsi, þykir með hliðsjón af framansögðu og með vísan til 3. og 5. tl. 67. gr. laga nr. 74/1974 rétt að taka kröfu RLR til greina, og skal kærði sæta gæsluvarðhaldi allt til miðvikudagsins 29. janúar 1986, kl. 17:00.

Gæsluvarðhaldið fer eigi í bága við 65. gr. stjórnarskrárinnar.

Úrskurðarorð:

Kærði, Ólafur Kalmann Hafsteinsson, skal sæta gæsluvarðhaldi allt til miðvikudagsins 29. janúar 1986, kl. 17:00.

Miðvikudaginn 11. desember 1985.

Nr. 167/1984. **Geir Sigurðsson**
(Hjörtur Torfason hrl.)
gegn
Lífeyrissjóði leigubifreiðastjóra
(Brynjólfur Kjartansson hrl.)

Lögtak. Lögtaksúrskurður og lögtaksgerð úr gildi felld. Dómarar. Lögsaga.

Dómur Hæstaréttar.

Mál þetta dæma hæstaréttardómararnir Magnús Þ. Torfason, Björn Sveinbjörnsson, Guðmundur Jónsson, Magnús Thoroddsen og Þór Vilhjálmsson.

Ólafur Sigurgeirsson, aðalfulltrúi yfirborgarfógetans í Reykjavík, hefur kveðið upp hinn áfrýjaða úrskurð og framkvæmt lögtaksgerðina samkvæmt honum.

Áfrýjandi hefur skotið málinu til Hæstaréttar með stefnu 20. september 1984, að fengnu áfrýjunarleyfi samkvæmt 2. mgr. 11. greinar laga nr. 29/1885 og 16. grein laga nr. 75/1973 hinn 24. ágúst 1984. Krefst hann þess aðallega, að hinn áfrýjaði úrskurður og hin áfrýjaða lögtaksgerð verði ómerkt. Til vara krefst hann, að úrskurðinum verði hrundið og synjað um framkvæmd hins umbeðna lögtaks og lögtaksgerðin felld úr gildi. Til þrautavara krefst hann, að lögtaksgerðin verði felld úr gildi. Hann krefst og málskostnaðar í héraði og fyrir Hæstarétti.

Stefndi krefst staðfestingar hins áfrýjaða úrskurðar og lögtaksgerðar. Hann krefst og málskostnaðar fyrir Hæstarétti úr hendi áfrýjanda.

Hinn 18. janúar 1982 beiddist stefndi þess, að yfirborgarfógetinn í Reykjavík léti gera lögtak hjá áfrýjanda. Var hann í beiðninni sagður eiga heima á Vatnsendabletti 131 í Reykjavík. Lögtaks var beiðst til tryggingar greiðslu vangoldinna iðgjalda vegna áfrýjanda til stefnda á tímabilinu 1. júlí 1980 til 31. desember 1981. Sagði í beiðninni, að krafist væri lögtaks fyrir 5.301,60 krónum auk vanskilavaxta, innheimtukostnaðar og annars kostnaðar, sem af gerðinni leiddi.

Ólafur Sigurgeirsson, fulltrúi yfirborgarfógeta, tók lögtaksbeiðnina fyrir í fógetaréttinum 22. mars 1982. Af hálfu áfrýjanda var því mótmælt, að hið umbeðna lögtak næði fram að ganga, og fékk umboðsmaður hans frest til 30. mars til að rökstyðja mótmæli sín. Lagði hann þá fram í fógetaréttinum greinargerð af sinni hendi, þar sem hann færði þau rök að mótmælum sínum, að lög nr. 55/1980, sem iðgjaldakrafa stefnda var byggð á, væru ekki gild réttarheimild, þar sem þau brytu gegn ákvæðum stjórnarskrárinnar, einkum 67. grein og 69. grein. En jafnvel þótt lögin væru talin stjórnskipulega gild, veittu þau efni sínu samkvæmt stefnda ekki heimild til að krefjast iðgjalda af áfrýjanda sem sjóðsfélaga, síst af öllu með lögtaksaðgerð. Fluttu aðiljar síðan mál sitt munnlega fyrir fógetaréttinum 6. apríl 1982. Var ágreiningurinn að því búnu tekinn til úrskurðar.

Eftir þetta gerðist ekkert í málinu, uns það var tekið fyrir að nýju í fógetaréttinum 1. mars 1984. Er þá skráð í fógetabók, að Jón G. Zoëga héraðsdómslögmaður sé mættur fyrir gerðarbeiðanda og leggi hann fram úrskurð fjármálaráðuneytisins. Fyrir gerðarþola sé mættur Hjörtur Torfason hæstaréttarlögmaður, er leggi fram bréf til fjármálaráðuneytisins. Segir síðan í bókuninni:

„Málið var tekið til úrskurðar 6. apríl 1982, en eftir það kom í ljós, að fá þurfti stjórnvaldsúrskurð um tiltekin ágreiningsatriði. Var því með samkomulagi við umboðsmenn aðila frestað úrskurði. Úrskurðurinn er nú kominn og liggur hann frammi sem réttarskjal nr. 11.

Umboðsmenn aðila lýsa nú gagnaöflun lokið og leggja málið í úrskurð.

Málið er tekið til úrskurðar."

Um hinn tilvitnaða úrskurð, sem dags. er 22. júlí 1983, er þess að geta, að hans var eigi beiðst sérstaklega vegna lögtakskröfunnar á hendur áfrýjanda. Er beiðnin um úrskurð fjármálaráðuneytisins rituð af stefnda 30. júní 1981 og er hún svohljóðandi:

„Lífeyrissjóður leigubifreiðastjóra þarf að fá úrskurð ráðuneytisins um eftirtalin atriði:

1. Hvort leigu- eða sendibifreiðastjórum sé ekki skylt að vera í Lífeyrissjóði leigubifreiðastjóra, eða hvort þeim er heimilt að greiða til Biðreiknings lífeyrisréttinda. Hér er sérlega beðið um úrskurð um þá menn, sem þegar eru farnir að greiða þangað.
2. Hvort þeim atvinnurekendum, sem hafa bifreiðastjóra á launum við leigu- eða sendibifreiðaakstur, sé ekki skylt að greiða lífeyrissjóðsiðgjöld vegna þeirra manna til Lífeyrissjóðs leigubifreiðastjóra.
3. Ef menn stunda annað starf samhliða leigu- eða sendibifreiðaakstri og greiða í annan lífeyrissjóð vegna þess starfs, hvort þeim beri að greiða einnig til Lífeyrissjóðs leigubifreiðastjóra, jafnvel þótt þeir greiði af fullum daglaunum í aðra sjóði."

Sama dag og lögtaksbeiðni stefnda var tekin til úrskurðar að nýju kvað fógetafulltrúinn upp hinn áfrýjaða úrskurð að aðiljum fjarstöddum. Var úrskurður hans án forsendna. Hafði þess ekki verið krafist sérstaklega af aðiljum, að forsendur yrðu látnar fylgja ályktarorði. Er úrskurðurinn svohljóðandi:

„Umbeðið lögtak skal ná fram að ganga á ábyrgð gerðarbeiðanda.

Málskostnaður fellur niður."

Hinn 7. mars 1984 framkvæmdi fógeti síðan hið áfrýjaða lögtak samkvæmt greindum úrskurði sínum.

Ómerkingarkröfu sína reisir áfrýjandi á því, að fógeta hafi borið að láta forsendur fylgja ályktarorði sínu. Munnlegur málflutningur hafi farið fram um lögtaksbeiðnina og hafi fógeta mátt vera ljóst, að a.m.k. áfrýjandi hafi miðað málflutning sinn við, að úrskurður um framgang gerðarinnar yrði með forsendum. Beri eigi að skýra 3. mgr. 190. greinar laga nr. 85/1936, sbr. 40. grein laga nr. 28/1981, á þann veg, að forsendum skuli eða megi jafnan sleppa í úrskurði, ef þeirra er ekki krafist í bókuðum orðum af hálfu aðilja. Í öðru lagi hafi fógeti eigi aðeins látið undan falla að láta forsendur fylgja ályktarorðinu, heldur verði ekki af úrskurði hans séð, um hvað lögtaksbeiðnin fjalli og fyrir hverju lögtak sé heimilað. Þessi atriði hafi fógeta verið skylt að greina í úrskurði sínum, annaðhvort í ályktarorðinu eða í aðfararorðum nema hvorttveggja væri. Loks hafi fógeti sá, er úrskurð kvað upp, ekki átt lögsögu yfir áfrýjanda. Sé heimili hans Vatnsendablettur 131 ekki í Reykjavík, heldur í Kópavogi. Þá hafi umboðsmanni áfrýjanda ekki verið tilkynnt sérstaklega, hvenær lögtakið ætti fram að fara.

Aðrar kröfur sínar styður áfrýjandi í meginatriðum sömu rökum og hann færði fram í fógetaréttinum.

Stefndi mótmælir því, að hinn áfrýjaði úrskurður eða lögtaksgerð séu haldin nokkrum þeim annmörkum að formi eða efni, sem leiða eigi til þess, að fella beri þær ákvarðanir úr gildi.

Upplýst hefur verið í málinu fyrir Hæstarétti, að heimili áfrýjanda, Vatnsendablettur 131, er í Kópavogi, en eigi í Reykjavík. Brast fulltrúa yfirborgarfógetans í Reykjavík því vald til að taka lögtaksbeiðnina fyrir og kveða upp hinn áfrýjaða úrskurð svo og til að gera lögtak í bifreið áfrýjanda á heimili hans, svo sem hann gerði, sbr. 2. gr. laga um aðför nr. 19/1887, sbr. 1. mgr. 7. greinar laga nr. 29/1885. Ber þegar af þeirri ástæðu að fella úr gildi hinn áfrýjaða úrskurð og hina áfrýjuðu lögtaksgerð.

Eftir þessum úrslitum er rétt, að stefndi greiði áfrýjanda

20.000,00 krónur í málskostnað, samtals í héraði og fyrir Hæstarétti.

Dómsorð:

Hinn áfrýjaði úrskurður og lögtaksgerð eru úr gildi felld.

Stefndi, Lífeyrissjóður leigubifreiðastjóra, greiði áfrýjanda, Geir Sigurðssyni, samtalst 20.000,00 krónur í málskostnað í héraði og fyrir Hæstarétti að viðlagðri aðför að lögum.

Lögtaksgerð fógetaréttar Reykjavíkur 7. mars 1984.

Ár 1984, miðvikudaginn 7. mars, er fógetaréttur Reykjavíkur settur að Vatnsendabletti 131 og haldinn þar af fulltrúa yfirborgarfógeta Ólafi Sigurgeirssyni með undirrituðum vottum.

Fyrir er tekið: Málið D-37/1984: Lífeyrissjóður leigubílstjóra gegn Geir Sigurðssyni.

Skjöl málsins liggja frammi svohljóðandi:

Fyrir gerðarbeiðanda mætir Jón Gunnar Zoëga hdl. og krefst lögtaks fyrir kr. 5.301,60 með vanskilavöxtum til greiðsludags, kr. 700,00 fyrir gerðarbeiðni, auk kostnaðar við gerðina og eftirfarandi uppboð, allt á ábyrgð gerðarbeiðanda.

Gerðarþoli býr hér og er ekki viðstaddur en fyrir hann mætir að tilhlutan fógeta Jón Guðjónsson. Áminntur um sannsögli kveðst hann ekki geta greitt.

Samkv. kröfu umboðsmanns gerðarbeiðanda og ábendingu mætts gerir fógeti lögtak í eign gerðarþola bifreiðinni Y-1695, sem er Peugeot 1982.

Fallið var frá virðingu.

Fógeti skýrir þýðingu gerðarinnar og brýnir fyrir mætta að skýra gerðarþola frá gerðinni.

Upplesið, játað rétt bókað. Gerðinni lokið.